

خبر سیاسی

نکته کلیدی مبارزه با کرونا

[فرانسس فوکویاما- آتلانتیک]

ابتلا به ویروس کرونا که اکنون دنیا را درگیر خود کرده است، در ژانویه از چین آغاز شد. در آن مقطع بسیاری از مردم ادعا می‌کردند که سیستم استبدادی چین مانع از جریان آزاد اطلاعات در مورد بحرانی بودن اوضاع شده است.

اکنون وضع برای دولت‌های دموکراتیک چندان بهتر به نظر نمی‌رسد. اروپا با شرایط بحرانی‌تری نسبت به چین روبه‌روست و ایتالیا با وجود داشتن یک بیستم جمعیت چین، تعداد کشته‌شدگانش بیش از آن کشور است. معلوم است که رهبران بسیاری از دموکراسی‌ها نیز فشارهای مشابهی مانند چین برای کم‌کردن خطرات این بیماری همه‌گیر، چه برای جلوگیری از آسیب‌رسیدن به اقتصاد و چه برای محافظت از منافع شخصی خود، احساس می‌کنند. این نه فقط در مورد جایر بولسونارو در برزیل یا پلزی او برادور در مکزیک بلکه در مورد دونالد ترامپ نیز صادق است. او تا اواسط ماه مارس اصرار داشت که آمریکا این بیماری را تحت کنترل دارد. این موضوع نشان می‌دهد که چرا آمریکا دو ماه فرصت آماده شدن برای مقابله با شیوع این ویروس را از دست داد. در همین حال، چین موارد جدیدی از ابتلا گزارش می‌دهد. بنا بر گزارش‌ها، دانشجویان چینی در انگلیس از رویکرد دولت بوریس جانسون حیرت‌زده‌اند. وقتی همه‌گیری فروکش کند، گمان می‌کنم مجبور خواهیم بود به تفاوت‌هایی هرچند ساده‌نگانگ کنیم. خط تقسیم عمده‌ای بین استبداد و دموکراسی در پاسخ به بحرانی موثر وجود ندارد. در مجموع عامل تعیین‌کننده مهم در مقابله با بحران، نه نوع رژیم بلکه ظرفیت دولت و مهم‌تر از همه میزان اعتماد به دولت است.

همه سیستم‌های سیاسی به‌ویژه در مواقع بحران باید اختیارات کامل به نهادهای اجرایی واگذار کنند. هیچ مجموعه‌ای از قوانین موجود نمی‌تواند همه شرایطی را که کشور ممکن است با آن روبه‌رو شود پیش‌بینی کند. در اجرای درست و موثر اختیارات دستگاه اجرایی، اعتماد مهم‌ترین چیزی است که سرنوشت جامعه را تعیین می‌کند. شهروندان باید یاد بگیرند که دستگاه اجرایی می‌داند چه کاری انجام می‌دهد. متأسفانه «اعتماد» دقیقاً همان چیزی است که امروز در آمریکا از دست رفته است.

سوال این است که نظام‌ها کدام یک بهترین بحران‌روان‌رسانند می‌توانند؟

در پاسخ به این پرسش توجه به چند نکته ضروری است: یک دموکراسی اختیارات اضطراری را برای مقابله با تهدیدات سریع پیش‌بینی کرده است، اما تمایل به تفویض قدرت و استفاده موثر از آن، بیش از همه به یک چیز بستگی دارد و آن اطمینان به دستگاه اجرایی است. این دقیقاً همان نقطه‌ای است که آمریکا در آن مشکل دارد. اعتماد بر دو پایه استوار است: اول اینکه شهروندان باید بپذیرند که دولت‌شان از تخصص، دانش فنی، ظرفیت و بی‌طرفی برای انجام بهترین واکنش برخوردار است.

دوم اینکه مردم باید به مسئولان مملکت اعتماد کافی داشته باشند. برزیند ترامپ طی این مدت به دشمنی و تضعیف نهادهای تخصصی که احساس می‌کنند او دشمنی دارند ادامه داده است؛ جامعه اطلاعاتی، وزارت دادگستری، وزارت امور خارجه، شورای امنیت ملی، حتی اداره ملی اقیانوس‌شناسی و جوی از جمله این نهادها بودند. بسیاری از سازمان‌های اداری شاهد کاهش تعداد کارمندان خود در سال‌های اخیر بوده‌اند. نکته بد ماجرا این است که عمده مسئولیت‌های آنان به دوستان سیاسی رئیس‌جمهوری مانند ریچارد گریل، مدیر وقت اطلاعات ملی و آگاد شده است. به نظر ترامپ، وفاداری به شخص او برای در اختیار داشتن پست‌ها به مراتب مهم‌تر از هرگونه شایستگی است. همه اینها میزان چالش دوم را برجسته می‌کند؛ اینکه اعتماد به رئیس‌جمهوری و حلقه نزدیک او به دلیل این اقدامات اخیرش وجود ندارد. دونالد ترامپ در طول سه سال و نیم ریاست‌جمهوری خود هرگز نخواست به پیش‌ازنیمی از کشور که به او رأی ندادند، توجه کند. او تاکنون هیچ‌یک از مراحل ساده‌ای را که برای اعتمادسازی موثر است، انجام نداده است. در پایان، معتقدم به این توانیم که در دیکتاتوری هادرمقاربه با همه‌گیری کرونا بهتر عمل کرد. نایب‌دموکراسی‌ها پاسخ‌دهیم به عنوان مثال اگر آمریکا چندان در مقابله با این بیماری موفق نبوده،

امده‌موکراسی‌هایی مانند کره جنوبی و آلمان تاکنون در مقابله با بحران نسبتاً موفق بوده‌اند. آنچه در پایان به اهمیت دارند نوع رژیم نیست، اما اینکه شهروندان به رهبران خود اعتماد کنند یا اینکه این رهبران بر سر یک دولت صالح و موثر ریاست دارند یا خیر نکته اصلی است. □

president.ir

حسن روحانی خبر داد

تبدیل فاصله‌گذاری اجتماعی به فاصله‌گذاری هوشمند

← مردم از دولت انتظار دارند که اجازه ندهیم کرونا معیشت آنان را نابود کند

عبدالرضا حرمانی‌فصلی، وزیر کشور روحانی هم چهار روز پس از اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی گفته بود: «اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی برای مقابله با بیماری کرونا با رضایت، موافقت و همراهی مردم مواجه شده است و هم‌گرایی و هم‌افزایی مؤثری بین بخش‌ها و دستگاه‌ها در قوای مختلف به خصوص بر سر اجرای این طرح وجود دارد.»

اما حالا به نظر می‌رسد که دولت روحانی در حال تغییر موضع نسبت به ادامه این طرح است. روحانی در صحبت‌های روز گذشته خود با بیان اینکه باید در نظر داشته باشیم که اگر کرونا برای مدتی باقی بماند، باید آن را به گونه‌ای مدیریت کنیم که زندگی مردم با مشکل توأم نباشد، خاطر نشان کرد: «نباید بدون مطالعه و دقت نظر تصمیم گرفت. مردم باید بدانند هر تصمیمی که در دولت گرفته می‌شود، مبتنی بر مطالعات دقیق علمی و با مشورت همه متخصصان است.» رئیس‌جمهوری با تأکید بر اینکه سلامت مردم اولویت اول است، ابراز داشت: «در کنار اولویت سلامت؛ زندگی، معیشت، کسب‌وکارهای کوچک و طبقه ضعیف و آینده فرزندان‌مان نیز اهمیت دارد. از این نظر باید بدانیم در روز پایان تشکیل محدودیت‌ها مردم نباید نگرانی از سلامت خود و فرزندان‌شان داشته باشند و ما باید نگرانی آنها را تا اندازه زیادی کاهش بدهیم.» روحانی افزود: «باید بدانیم صدمات اصلی اقتصادی کرونا متوجه اقشار ضعیف جامعه است و مردم از دولت انتظار دارند که اجازه ندهیم کرونا سلامت و معیشت آنان را نابود کند و این به آن معناست که هم باید سلامت مردم را حفظ کنیم و هم معیشت و وضع اقتصادی آنان را تأمین کنیم.»

روحانی ادامه داد: «پروتکل‌های بهداشتی باید به گونه‌ای طراحی شود که همه مردم اعم از ارباب رجوع، کارمند، کارگر و کاسب بدانند و مطمئن باشند در محیط کار و بیرون از خانه با رعایت این پروتکل‌ها می‌توانند در صدد بالایی اطمینان خاطر داشته باشند که از سلامتی برخوردار خواهند بود.» رئیس‌جمهوری با تأکید بر اینکه باید اطمینان حاصل کنیم که از چه زمان دانش‌آموزان و دانشجویان می‌توانند با سلامت کامل به مراکز آموزشی مراجعه کنند، تصریح کرد: «رؤسای کمیته‌ها باید با روش‌های دقیق، مطالعات و ارزیابی‌های لازم را انجام بدهند تا براساس آن ستاد ملی مقابله با کرونا تصمیمات لازم را اتخاذ کند.» □

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه طرح فاصله‌گذاری اجتماعی با تبدیل به فاصله‌گذاری هوشمند ادامه خواهد یافت، گفت: «موفقیت‌های خوبی در مرحله نخست و دوم این طرح داشتیم و الان در مرحله سوم آن که اجرای فاصله‌گذاری هوشمند اجتماعی است، قرار داریم و یکشنبه این هفته رئیس‌جمهوری درباره ادامه تعطیلی‌ها تصمیم‌گیری کند. حجت‌الاسلام والمسلمین «حسن روحانی» روز گذشته با تأکید بر اینکه رؤسای کمیته‌های گوناگون ستاد ملی مبارزه با کرونا موظفند ارزیابی دقیقی از میزان تأثیر تشدید برنامه فاصله‌گذاری اجتماعی انجام بدهند، گفت: «باید برای دوره بازگشایی پس از اطمینان از ایجاد وضع تثبیت‌شده در مدیریت مقابله با کرونا پروتکل‌های متنوع و مختلف با دقت نظر در تمامی حوزه‌ها طراحی و متناسب با هر کسب‌وکار اجرا شود.» رئیس‌جمهوری با بیان اینکه طرح فاصله‌گذاری اجتماعی با تبدیل به فاصله‌گذاری هوشمند ادامه خواهد یافت، اظهار داشت: «ما مرحله نخست و دوم آن را اجرا کردیم و موفقیت‌های خوبی داشتیم و الان در مرحله سوم آن که اجرای فاصله‌گذاری هوشمند اجتماعی است، قرار داریم و مختصات آن باید مشخص و مدون باشد.»

طرح فاصله‌گذاری اجتماعی از روز ششم فروردین ماه اجرا شد. حسن روحانی با اشاره به تدوین طرح فاصله‌گذاری اجتماعی برای سخت‌گیری‌های بیشتر در زمینه سفرها گفته بود: «این ابلاغ ممکن است سختگیرانه باشد و برای سفرها مشکلات و محدودیت‌هایی را ایجاد خواهد کرد و از سفرهای موج بعدی ممانعت کند، اما این تصمیمات سخت برای حفاظت از جان مردم است.»

رئیس‌جمهوری همچنین در تشریح این طرح گفته بود: «از ۲ میلیون و ۴۵۰ هزار کارمند دولت، بخش اعظم سرکار نیستند و به جز اقلیتی همه تعطیل شدند؛ در بخش بهداشت و درمان که با تمام وجود در حال کار و فعالیت هستند، ما گنیم یک سوم کارمندان به صورت گردشی سرکار بیایند که این کار هم به خوبی انجام می‌شود. با اجرای طرح فاصله اجتماعی، محدودیت تردد در نقاط کشور برقرار شد و بسیاری از مشاغل تعطیلی نوروز خود را ادامه دادند.»

جنگ ماسک میان آلمان و آمریکا

← ترامپ با استفاده از اختیارات جنگی، محموله ماسک آلمان را به زور به آمریکا برد

اعلام کرده بود که از «اختیارات قانونی‌اش» استفاده کرده تا پاسخگوی نیازهای داخلی آمریکا باشد. فاینشپال تایمز به نقل از روزنامه «تاگسپیگل» آلمان گزارش داده که دولت محلی برلین ۲۰ هزار ماسک اف.اف.پی.۲ و اف.اف.پی.۳ را سفارش داده است؛ ماسک‌هایی که به منظور محافظت از کارمندان درمانی از ویروس کرونا استفاده می‌شود. با این حال، آندره‌آس گیزل، وزیر داخلی دولت محلی برلین تأیید کرده که این محموله در بانکوک «مصادره» شده و هیچ‌گاه به برلین نرسیده است.

آقای آندره‌آس گیزل واشنگتن را به «دزدی دریایی مدرن» متهم کرده است. او از دولت ترامپ خواسته تا به قوانین بین‌المللی تجارت احترام بگذارد: «این دزدی دریایی مدرن است. شما نباید با شرکای خود در آن طرف اقیانوس اطلس این‌گونه رفتار کنید!»

با افزایش مبتلایان به کووید-۱۹ به بیش از یک میلیون و ۱۴۰ هزار نفر و نزدیک به ۶۰ هزار کشته در سراسر جهان، حالا سیاستمداران در کشورهای مختلف بیش از هر زمان دیگری نگران شیوع بیشتر این بیماری در کشورشان هستند. این نگرانی‌ها تا جایی افزایش پیدا کرده که جدایی بر سر خرید محموله‌های ماسک پیش‌آمده است.

روز گذشته مقام‌های دولت محلی در برلین آلمان ادعا کردند که محموله ۲۰ هزار ماسک سفارش‌شده پلیس برلین در بانکوک ضبط و مصادره و به سوی آمریکا ارسال شده است. این ماسک‌ها را شرکت ۳۳ برای برلین تولید کرده بود، اما ظاهراً دونالد ترامپ با استفاده از قانون کنترل تولید که در زمان جنگ آمریکا با کره مصوب شده بود، جلوی صادرات این شرکت تولیدکننده ماسک را گرفته است. پیشتر نیز روز جمعه رئیس‌جمهوری آمریکا بدون اشاره به هیچ کشور یا شرکتی خاص

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه طرح فاصله‌گذاری اجتماعی با تبدیل به فاصله‌گذاری هوشمند ادامه خواهد یافت، اظهار داشت: «ما مرحله نخست و دوم آن را اجرا کردیم و موفقیت‌های خوبی داشتیم و الان در مرحله سوم آن که اجرای فاصله‌گذاری هوشمند اجتماعی است، قرار داریم و مختصات آن باید مشخص و مدون باشد.»

درخواست اتحادیه اروپا برای تعلیق تحریم‌های آمریکا علیه ایران برای مقابله با کرونا

وزاری خارجه اتحادیه اروپا خواستار به تعلیق درآمدن تحریم‌های اقتصادی آمریکا بر کشورهای از جمله ایران در پی شیوع ویروس کرونا شدند.

به گزارش ایسنا، اتحادیه اروپا روز جمعه از اجرای برخی معافیت‌های بشردوستانه حمایت کرد تا تحریم‌های اقتصادی اعمال شده بر کشورهای همچون کوبا، ونزوئلا و ایران به تعلیق درآید و این کشورها بتوانند در یک فوریت بهداشتی به تجهیزات پزشکی ضروری دست پیدا کنند.

در کنفرانسی مطبوعاتی که از راه دور برگزار شد، آنچا گونزالس لایا، وزیر امور خارجه اسپانیا گفت که این موضوع میان وزاری خارجه اتحادیه اروپا در کنفرانسی ویدیویی که روز جمعه برگزار شد، مورد بحث قرار گرفت و بر سر آن توافق شده است.

گونزالس خاطر نشان کرد که تحریم‌های اقتصادی اعمال‌شده از سوی آمریکا بر کشورهای دیگر «همواره یک ماده قانونی حقوق بشری یا استثنای» دارد که به واسطه آنها تحریم‌ها در مواجهه با یک فوریت حقوق بشری مانند شیوع ویروس‌کرونا جدید به تعلیق درمی‌آیند. با پیشروی این بیماری همه‌گیر، وزاری اتحادیه اروپا با درخواست آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل مبنی بر «ایجاد سازوکارهای موارد استثنایی حقوق بشری برای دست یافتن کشورهای تحت تحریم به تجهیزات ضروری پزشکی» حمایت کردند. □

دیپلماسی

رهبر معظم انقلاب درگذشت مجاهد فداکار میرزا محمد شلگی را تسلیت گفتند

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی درگذشت مجاهد فداکار و جانباز سرفراز آقای میرزا محمد شلگی، راوی کتاب ارزشمند «آب هرگز نمی‌میرد» را تسلیت گفتند.

متن پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسمه‌تعالی
درگذشت جانباز عزیز و سردار فداکار جناب آقای میرزا محمد شلگی را به همه کسانی که به ایثارگران دفاع مقدس ارادت می‌ورزند و به همه خانواده‌های شهید و به همه جانبازان و خانواده‌های آنان و همه یادگاران دفاع مقدس و به‌ویژه به همسر فداکار و فرزندان و دیگر بازماندگان وی تسلیت عرض می‌کنم.

این مجاهد فداکار در دوره پس از پایان دفاع مقدس نیز با تحمل رنج جسمانی، مجاهدت در راه خدا را ادامه داد تا به لقاءالله پیوست. خداوند روح مطهر او را با ارواح طیبه شهیدان محشور کند و مجاور اولیاءالله قرار دهد.

سیدعلی خامنه‌ای
۱۵ فروردین ۱۳۹۹ □